

FOCUSSEN 4-DAAGSE TRAINING

Focussen: benadering van mensen met ontremd gedrag

Wie werkt in de ouderenzorg zal het herkennen; onze cliënten vertonen vaak op 1 of andere manier ontremd gedrag. We geven iemand een bezem om mee te vegen en de cliënt kan er niet meer mee stoppen. Een meneer die te dichtbij komt staan en over je persoonlijke grens heen gaat. Een mevrouw die alles wat ze ziet meteen op wil eten en daarna meteen van tafel wil. Je komt binnen en een van de bewoners ziet je en begint je meteen te roepen. Een vrouw die maar door blijft praten, waardoor de zorg veel te veel tijd in beslag neemt.

Vaak gedrag dat op zichzelf niet meteen problematisch is, maar op den duur wel tot stress of irritatie kan leiden. Bijvoorbeeld doordat het te vermoeiend is voor de cliënt of invloed heeft op de omgeving.

De afgelopen jaren is bij Stichting De Waalboog in Nijmegen gewerkt aan de ontwikkeling van een methodiek om grip te krijgen op complex gedrag bij allerlei vormen van ouderdomsproblematiek. In eerste instantie is de methodiek ontstaan in de zorg voor jonge mensen met dementie, in het bijzonder voor mensen met een frontotemporale dementie (FTD). In die groep komt heel vaak ontremd gedrag voor en in de loop van de tijd ontstond er een manier om hier op een effectieve manier mee om te gaan. Hieruit is een nieuwe, persoonsgerichte werkwijze voortgevloeid die helpt bij het analyseren en beïnvloeden van automatisch gedrag dat niet meer geremd wordt. Inmiddels is de methodiek zo ver doorontwikkeld dat hij bruikbaar is bij allerlei vormen van dementie en bij gerontopsychiatrische ziektebeelden.

Deze methodiek heet Focussen. In deze methodiek wordt gebruik gemaakt van het proces van de prikkelverwerking bij gezonde mensen. Deze is uitgewerkt naar een dynamisch model waarin de prikkelverwerking wederzijds wordt beïnvloed in de dynamiek tussen cliënten en medewerkers in de zorg. In dit model is de focus verlegd van ontremd gedrag naar automatisch gedrag dat niet meer geremd wordt. Door te focussen op automatisch gedrag en op de dynamiek tussen mensen is het gemakkelijker geworden om te zoeken naar specifieke interventiemogelijkheden voor een individuele cliënt.

Inleiding training

Om de methodiek Focussen te implementeren op de werkvloer heb jij als psycholoog een belangrijke rol. Op de afdelingen wordt het gedrag van cliënten geobserveerd en wordt uitgetoetst welke benadering wel of niet werkt. Samen maak je met het team een benaderingsplan volgens de Focussen methodiek en ben jij degene die het team motiveert om hiermee aan de slag te gaan. Omdat Focussen soms een hele andere benadering vraagt, zul je de weerstand van het team regelmatig moeten bewerken. Ook dit gaat op een bepaalde manier bij Focussen, hier is tijdens de training veel aandacht voor.

Wat leer je deze training?

De eerste dag:

- Je krijgt informatie over de prikkelverwerking bij ouderdomsproblematiek en hoe de prikkelverwerking leidt tot automatisch gedrag.
- Je krijgt informatie over de methodiek Focussen en hoe die in te zetten om onbeheersbaar automatisch gedrag om te zetten in hanteerbaar gedrag.
- Je gaat oefenen met het Focussen. Je kijkt samen met elkaar in welke situaties je welke focus kan inzetten en hoe je iemand kan volgen en sturen om iemand te richten op de uitgekozen focus.

De tweede dag:

- Tijdens de tweede dag ga je oefenen met het zoeken van een mogelijke focus voor een individuele cliënt en de juiste manier van volgen en sturen om deze cliënt op die focus te richten. Samen ga je kijken hoe je deze informatie om kan zetten naar een benaderingsplan.

De derde dag:

- In de derde dag leer je hoe je de juiste informatie kan verzamelen om met je team de analysecirkel Focussen te kunnen doorlopen.
- Je oefent hoe je samen met je team deze cirkel kan doorlopen.

De vierde dag:

- Je leert hoe je je team mee kan krijgen in deze nieuwe methode en hoe je om kan gaan met weerstand binnen het team met behulp van het Focussen.
- Je krijgt informatie over verschillende teamdynamieken die hierin mee kunnen spelen en je gaat hiermee oefenen.

Na deze training:

- Begrijp je dat ontremd gedrag eigenlijk automatisch gedrag is dat niet meer geremd wordt;
- Weet je hoe je met de methodiek Focussen kan werk en hoe je hiermee het ongeremde automatische gedrag hanteerbaar kunt maken;
- Kan je informatie over de prikkelverwerking kan vertalen naar een benaderingsplan;
- Heb je handvatten om te team te begeleiden bij weerstand.

Informatie

Studielast

Training: 7 uur per dag

Vorbereiding:

- Dag 1: handboek Focussen hoofdstuk 2 t/m 5 (2 uur)
- Dag 2: handboek Focussen hoofdstuk 6 (2 uur)
- Dag 3: het opstellen van een benaderingsplan

Welke trainers zijn bij de training betrokken?

Elly Prins, GZ-psycholoog

Josja Hermsen-van Duren, GZ-psycholoog

Myrthe van Loenen Martinet, GZ-psycholoog

Petra Kruiswijk, GZ-psycholoog

Waar en wanneer vindt de training plaats?

Er zal een training starten in het najaar van 2024 en een begin 2025. Heb je interesse in de training? Houd dan de website van de [UKON Academy](#) in de gaten of stuur een mailtje naar de [UKON Academy](#) en we houden je op de hoogte over de nieuwe data.

Kosten

Volgt t.z.t.

Aantal deelnemers

Er is plaats voor maximaal 16 deelnemers

Betrokken partners

Stichting de Waalboog en het UKON

Contact & aanmelden

Meer praktische informatie of inschrijven voor de training?

Ga naar www.UKONAcademy.nl of neem vrijblijvend contact met ons op:

UKONAcademy.ELG@Radboudumc.nl